

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

XIII. Practicæ resolutiones circa prædicta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

fit ad Deum : contra Sacramenta ; contra concionem , est enim actio sacra , & instrumentum diuinum ad Dei cultores sanctificandum.

94. Quodnam peccatum sacrilegium ? Mortale ex genere, veniale autem ex inaduertentia, vel materiae leuitate.

CAPVT XIII.

Praxis circa materiam de Horis Canonicis ex Societatis IESV Doctoribus.

95. Teneatur ne quis ad totum illius diei Officium, quo sub- §.1. diaconus ordinatur ? Teneatur ad horas, quæ post De Offi- promotionem recitandæ supersunt. Palaeus tom. 2. disp. 1. cio Ca- par. 4. num. 3. Alij asseruere, solum teneri ad Vesperas, & nonico- Completorium, quia Ecclesia non intendit ad paruas horas Pal. illa die Clericos obligare. Addunt hi, eum, qui ante promo- tionem totum diei recitasset Officium, adhuc ad Vesperas & Completorium teneri; quia quum recitauit non tenebatur, & ideo non satisfecit. Alij satisfecisse affirmant. Palaeo sub- scribo.

96. Intendit ne Episcopus Clericos à se ordinatos recitare illos Psalmos, quos iniungit sub lethalis pœna ? Ex decentia & honestate obligari intendit, ideo omittens, venialiter delin- quet. Palaeus p. 1. §. 1. n. 5. ex Azorio. Pal.

97. Quandonam beneficiarij tenentur ad Officium recitan- Azor. dum ? Post pacificam beneficij possessionem ; quia sicut ante illam ruribus non fruuntur, ita nec debent oneribus grauari. Lessius lib. 2. c. 34. dub. 30. n. 167.

98. Teneatur ne Beneficiarius ad onus Officij, si beneficium tenuerit ? Asserit Palaeus §. 2. num. 9. quia sibi sponte præiudi- Pal. cat, qui se ad officium tenuerit promoueri permittit. An non viorem parua dote ducens alere tenetur ? Porro Lessius lib. 2. Less. c. 34. dub. 31. num. 160. docet, habentem beneficium tenuerit ad Horas Canonicas solum in Festis & Dominicis teneri. Alij probabiliter existimant beneficij tenuis Clericos ad Offi- cium non obligari.

99. Assigna beneficij tenuis quantitatem. Lessius citatus, Less. ait tenuerit esse beneficium, quod sexdecim aureos non attingit. Sotus ali quando docuit octo aureorum beneficium obligare ad Horas. At Sanchez opusc. tom. 1. lib. 2. c. 2. dub. 57. Sanch. num. 5.

num. 5. asseruisse, ait Sotum postea, beneficium sexdecim aureorum non obligare, & octo aureorum opinionem illam docuisse pro iis temporibus, quando valor monetæ maior erat. Alij requirunt viginti aureos. Alij tertiam partem sustentationis Clerici ordinarij.

Vasq.
Salas.

100. *Dubitat quis, an obtenuitatem beneficij obliget ad Horas?* Tenetur recitare, ait *Vasquez*, quia obligatio est certa & dubia excusatio. Non tenetur ait *Salas* 1.2. tract. 8. d. 2. tit. sect. 17. num. 154. quia præceptum valde onerosum in dubio non obligat.

Sanch.

101. *Recipit quis beneficium per Simoniam, aut cum excommunicatione, vel irregularitate, tenetur ne ad Horas?* Non; quia nec fructus suos efficit. *Sanchez* dub. 73. n. 5.

Suar.
Pal.

102. *Tenetur ne ad Horas Canonicas Coadiutor cum fructu successione & congrua portione present?* Non; quia Coadiutoria huiusmodi non est beneficium, ut *Paulus V.* apud *Suarium de Horis Canon. lib. 4. c. 22. n. 19.* declarauit. *Palau* tom. 2. tract. 1. d. 2. p. 1. §. 2. n. 7.

Pal.

103. *Scio, Religiosos Choro addictos post professionem emissam ad Horas teneri ratione consuetudinis: rogo, an etiam teneantur Moniales?* Aliqui dubitarunt, an talis consuetudo existat, an potuerit à mulieribus introduci. Saa asseruit absolute, non obligari ad Horas. Ast in editione Romana correctus fuit, ut *Palau* adnotat tom. 2. tract. 7. disp. 2. part. 3. §. 1. n. 3. Ideo existimo ex consuetudine obligari; quia possunt consuetudinem obligatoriam introducere, approbante Superiore, quæ sunt legis capaces.

Less.

104. *Potest ne superior cum Religiosis dispensare, ex iusta causa, studiorum videlicet, aut negotiorum?* Potest. Nec obstat quo dispensare non soleat; quia facultas aliquid facienti absque aliorum incommodo, per non usum non amittitur. *Lessius* lib. 2. c. 37. dub. 9. num. 51. Imò cum promotis dispensare potest ex priuilegio, & Horas Canonicas in Psalmos & præces certas commutare.

§. 2.
De non
recitandi
piaculo.
Pal.
Less.

105. *Peccat ne bis Horas omitendo, qui titulo Ordinis, & beneficij obligatur?* Non; quia vterque titulus eandem Religionis virtutem respicit. *Palau* tom. 2. d. 2. p. 1. §. 2. n. 29. *Scio Fagund.* p. 2. lib. 4. c. 5. n. 23. contrarium asseruisse.

106. *Quot peccata committit, qui omnes omittit Horas?* Asserit *Lessius* num. 51. tot peccata perpetrare mortalia, quo omisit Horas eiusdem diei; quia singulæ Horæ sunt distincta Officia diuersis temporibus persoluenda. Alij probabilius vnicum esse piaculum affirmarunt; quia præceptum de omnibus

omnibus Horis recitandis vnius diei, vnum est, & pro ob-
 iectio habet septem Horarum per modum vnius aggregatio-
 nem. Haud opus in Confessione numerum Horarum omissa-
 rum aperire.

107. Scio dari in Horarum omissione materia paruitatem:
 assignes quæso. In Matutino, Laudibus, & Vesperis partem no-
 tabilem putat Palaeus tom. 2. d. 2. p. 5. num. 1. quod est æquale Pal.
 vni parvæ Horæ. Sanchez sum. tom. 1. lib. 1. cap. 18. n. 8. docet, Sanch.
 tres lectiones cum responsoriis in Officio Feriali (v.g.) pu-
 tat parvam esse materiam. At in parvis Horis notabilis quan-
 titas est dimidium. Ita Fernandez p. 3. cap. 13. §. 7. q. 3. Mo- Fernad.
 nuenim, si quis ex pluribus Horis eiusdem diei modicum
 omitteret, & multa hæc modica simul sumpta quantitatem
 notabilem exæquarent, mortaliter delinquere; quia conti-
 nuatur in respectu ad totum Officium, quod præcipitur.
 Non possum non ingenuè profiteri subscripsisse Marchino
 asserenti, integram Horam parvam non esse partem notabi-
 lem comparatione ad totum Officium, quod per modum
 vnius præceptum est.

108. Num obligati restitutionis ex omissione Horarum sit §. 3.
 ex iustitia? Asserit Suaresius de Relig. tom. 2. lib. 4. cap. 13. n. 3. De resti-
 in beneficiariis, ideoque à possessione statim teneri recitare tutione.
 sub restitutionis onere. At Fernandez p. 3. c. 12. §. 8. n. 1. affir- Suar.
 mat solum teneri ad restitutionem, si per sex menses recitare Fernad.
 omittat; quia est obligatio solum Religionis ortum habens
 à lege Ecclesiastica, quæ incipit post semestre obligare. Si
 enim esset iustitiæ, quando beneficiarius omittens non posset
 fructus restituere, ad restituendum in bonis spiritualibus
 obligaretur, quod tamen non est in consuetudine. Sic Filli-
 us tom. 1. tract. 13. c. 10. n. 103. Filliuc.

109. Scio circa restitutionem ex omissione Horarum dari
 paruitatem materia, unde non facienda restitutio nisi ex omis-
 sione notabili: rogo, quænam illa? Non est facienda restitutio
 pro omissione partis vnius Horæ, aut paucorum versiculo-
 rum plurium Horarum, vel etiam totius Officij, si rata ei re-
 spondens non sit notabilis. Ex Palaeo tom. 2. d. 7. n. 5. Pal.

110. Quidam ergo pro parte notabili restituendum? Sacer-
 dos habens beneficium curatum cum multis oneribus, v. gr.
 Missæ, Confessionum: quo die Officium omittit, non tenetur
 restituere omnes fructus illius diei: sed solummodo partem
 respondentem oneri Officij; quæ quidem in Episcopo, & Pa-
 rocho erit quinta, in Canonico quarta, in aliis beneficiariis
 tertia. Hæc Henriquez lib. 13. cap. 13. n. 13. Laxa videtur Henriq.
 interpre

Less. interpretatio Lessio lib. 2. cap. 34. num. 77. in iis praesertim, qui non habent alia onera nisi precum; unde putat ad habentes alia onera restringendam. Toletus lib. 2. c. 2. num. 9. pro toto officio omisso tertiam partem fructuum illius diei restituendam putat. Salas d. 15. sect. 2. num. 27. ait si Canonici grossum lucratus sit, prius quam officium omitteret, ad restitutionem non teneri; quia poena indicit, ut fructus non faciat suos: non ut iam suos restituat.

III. *Assistit Choro Canonicus, sed officium non recitat, ne domi quidem: potest ne distributiones licite recipere?* Ad ratam quidem fructuum tenebitur, sed illas distributiones poterit retinere; quia sunt solius assistentiae stipendium, nec nomine fructuum in Concilio signantur. Ita Sanchez opusc. tom. 2. lib. 2. c. 2. duobus. 10. n. 2.

§. 4. De commutacione, ordine, & al. 75. Vafq. III2. *Tenantur ne ad privatam recitationem Litaniarum qui in diebus Rogationum, & D. Marci processionibus non intersunt?* Afferit Vasquez opusc. de benef. cap. 5. §. 1. art. 2. dub. 1. num. 58. non teneri; quia Litaniae sunt pars Psalmorum penitentialium, ad quorum recitationem in diebus signatis summus Praesul inquit se nolle obligare.

Vafq. III3. *Quid de officio defunctorum die secunda Novembri?* Aliqui asseruerunt non adesse obligationem; quia in rubrica illius diei non habentur verba praecipua & peculiaria; sed solum dicitur: *Post Benedicamus, &c. dicuntur Vesperae defunctorum*, sicut in rubrica feriae secundae post primam Dominicam Quadragesimae. Haud recedendum a contraria sententia communi; quia proprium illius diei officium defunctorum, unde *Commemoratio defunctorum* inscribitur.

Vafq. III4. *Servandus ne sub mortali harum ordo?* Vasquez citat. dub. 4. num. 66. putat inuertentem Horarum ordinem recitando Primam, deinde Matutinum, &c. peccare mortaliter, quia in re graui derogat communi Ecclesiae consuetudini. Affero cum Sanctio opusc. tom. 2. lib. 7. cap. 2. dub. 37. num. 4. inuersionem Horarum esse venialem. Unde qui Matutinum sequentis diei sine causa ante consummationem praesentis officij recitaret, venialiter delinqueret.

Suar. III5. *Quis ex aecidia, & sine iusta causa officium praescriptum commutat in aliud brevius: satisfaciat ne praecipito?* Suarez de Rel. tom. 2. lib. 4. cap. 25. III. docet satisfacere, modo non fiat frequenter; quia implet quo ad substantiam, quamuis quia non implet quo ad qualitatem praescriptam, peccat venialiter. Profecto si id semel liceat, licebit, me auctore, frequenter; quia singulis diebus novum praecipitum

pram adest, sicut in diebus Quadragesimæ ad ieiunandum.

116. *Quid de Officio Resurrectionis? Caramuel d. 109. n. 1387.* Caram.
 asserit peccare quoad modum venialiter, non mortaliter quo ad substantiam, qui semper Resurrectionis recitat officium. Addit in sententiæ probationem nostrum Franciscum Suarium ex viginti, & quatuor diei naturalis horis decem & octo studendi, ac scribendi curæ libasse, sex horis reservatis Missæ, orationi, Horarum recitationi, prandio, ac somno: ergo (concludit) proculdubio Officium Resurrectionis recitabat semper. Nescio, an sit legitima consequentia, cum Suarius qui quidem sanctitate eximia mirum in modum suam superavit sapientiam, ne ab Horarum Canonicarum recitatione communi detraheret, à somno, ab studio à vita lubens abstulisset. Iam asserui officij obligationem non implere, qui quoad Matutinum Resurrectionis vsus fuerit addicto illi solemnitati privilegio.

117. *Satisfaceret ne præcepto, qui loco officij præcepti officium de aliquo Beatificato extra eius diem recitaret? Asserit Granada 2.2. contr. 1. tract. 7. d. 4. sect. 2. num. 19.* Gran.
 neque ex devotione licere; quia cultus ab Ecclesia illi concessus est pro certo die & personis: unde neque in alio die, nec ab aliis personis poterit celebrari. Non tamen puto mortaliter delinquere; quia dempstribus Beati lectionibus referentibus historiam, reliqua ex communi assumuntur: & si tres illæ lectiones ad officium omnino non pertinerent, ex Sanchez dixi Sanch. materia non excedere parvitatem.

118. *Addit quis, aut demit aliquid ab officio Canonico perpetuo duraturum: delinquet ne lethaliter? Asserit Suarius tom. 2. de Rel. lib. 4. cap. 15. num. 15.* Suar.
 quamvis minimum, cum ob introductionem novi cultus, tum ob vsurpatam iurisdictionem. Palaus tom. 2. tract. 7. d. 2. part. 2. num. 15. solum venialiter delinquere putat, sed satisfacere præcepto censet, quia recitat totum quod debet, si addidit: & in parva materia deficit, si dempsit. Hoc approbo, illud autem de solo veniali minimè; quia perpetua additio, aut dempsio vel minima in re tam graui magni ponderis est.

119. *A quam hora post meridiem potest Matutinum recitari? Ex Filiucio tract. 23. cap. 8. num. 275.* S. 5.
 ab hora quarta post meridiem diei præcedentis. Ex Sanctio tom. 2. sum. lib. 7. prore. cap. 2. dub. 37. num. 4. ab hora secunda post meridiem, seu statim post Vesperas, circa quæ mentem expressi supra n. 55. Sanch.

120. *Possunt laudes separatim à Matutino addita oratione,*

Sanch. *quotidie separari, sine veniali piaculo?* Sanchez negat *dub. 2. num. 2.* quia hoc solum in noctis Natiuitatis solemnium Martino indicit Ecclesia.

121. *Quaenam in horis recitandum Officium absque piaculi venialis suspitione?* Matutinum à tertia hora cum dimidia, vel ad summum à quarta (Laudes vna cum Matutino) usque ad auroram. Prima oriente sole. Tertia aliquanto post Sexta adueto iam die. Nona prope prandium, Vesperae post prandium, hora scilicet secunda, & Completorium prope noctem. Addo ex Sanchez *dub. 35. num. 5.* non esse veniale peccatum Horas anticipare, vel postponere ad modicum tempus semihorae, aut triplicis quadrantis, seu horae integrae.

Sanch.

122. *Potest ne quis ex causa iusta anticipare, vel postponere totum Officium?* Potest. Causam autem iustam existimo, aut maiorem deuotionem, aut superuenientem occupationem. Sanchez *dub. 36. num. 3.* causam iustam existimat ad recitandum totum Officium tempore vespertino, scholastico esse illud tempus minus studiis aptum.

Sanch.

S. 6. *Recitantes in choro debent sub mortali statuti temporibus Horas aptare?* Suarius *tom. 2. de Rel. lib. 4. cap. 15. n. 11.* asserit, sed probabiliter Valentia *tom. 3. d. 6. qu. 2. par. 10.* putat solum venialiter delicturos.

De loco.

Suar.

Valent.

124. *Scio non satisfacere recitando cras, qui Officium hodiernum omittit: rogo autem, an si id faciat beneficiarius, pro onere beneficij in ordine ad restitutionem satisfaciat?* Aliquis ex externis asseruit; quia & Capellanus, qui Missam, quam hodie celebrare tenetur, celebrat die crastina. At negat Henricus *lib. 13. cap. 13. n. 2.* quia Bulla Pij V. cogit non recitantes ad restituendum ipso facto absque alia declaratione. Vnde transacto die hodierno, beneficiarius iam poenam restitutionis contraxit.

Henric.

125. *Peccant ne Canonici mortaliter, si Choro absint, sine causa?* Horarum recitationi si domi dent operam, & Chorus ab aliis persoluatur neque id gerant ex contemptu, aut cum graui scandalo, venialiter solummodo peccant. Reginaldo *tom. 2. lib. 18. cap. 13. num. 176.* auctore. Scio Suarium *cap. 10. num. 17.* huiusmodi Canonikum reum mortalis asseruisse, etiam si distributionum ratam restituat. Qua in sententia absentia trium, aut quatuor dierum in anno ultra tempus in Concilio permixtum Choro non interesse, mortale non putarim, Suarij mei venia, qui solum absentiam vnus diei excusat.

Regin.

Suar.

126. *Tenentur ne Regulares communiter ad psallendum Horas in Choro, sicut ad Missae solemnem celebrationem?* Ita plane

ex

ex sancta & recepta consuetudine immemoriali regulam interpretante, & Ecclesias Regularium cum Cathedralibus, & Collegiatis connumerante. *Gordonus tom. 2. lib. 6. q. 2. c. 6. §. 3.* Gord.

127. At obligatione hac non alligantur singuli Regulares seorsim, sed communitas. Sic *Turrianus 2. 2. contr. 10. d. 1. n. 6.* Turr.

128. An satis, ex legitima causa, Horas in Sacristia, vel Oratorio recitari? Satis quidem; quia Officium dictis in locis ad Ecclesiam dirigitur, & Religiosi, aut Clerici moraliter dicuntur in Ecclesia canere. *Casiro Pal. tom. 2. tract. 7. d. 3. p. 4. num. 2.* Pal.

129. Debet ne recitans tali voce uti, ut se ipsum audiat? *§. 7. De voce.* Filliuc.

Aliquis ex externis afferit motum labiorum sufficere; quia verè hic vocaliter orat. *Filliucius autem c. 5. n. 117.* ait hanc Bonacinae opinionem solum pro scrupulosis admittendam. Ego quidem nec pro scrupulosis admitto, quia existimo labiorum motum nec orationem esse vocalem, nec præcepto satisfacere. Vox enim orantis debet esse audibilis saltem ab ipso orante; vix enim formari potest vox, quæ ab ipso profereute audiri non possit. *Filliuc.*

130. Satisfaciunt ne Canonici existentes in Choro & submissè psallentes? Afferit *Lessius lib. 2. c. 34. dub. 33. n. 85.* quia legitime præscripta consuetudo ius ex *Concil. Aquilgran. c. 131.* antiquavit, si præceptum in eo imponebatur; nam *Cenedo quest. 2. num. 18.* solum dari consilium existimat. *Less.*

131. Interrumpi ne possint Horæ? Possunt ne planè sine mortali; quia non solum quilibet Psalmus, sed etiam quilibet versiculus seorsim sumptus est integra oratio, laudatio, vel sententia non habens necessariam cum aliis connexionem, *§. 8. De interruptione.* *Lessio cap. 37. dub. 10. num. 57.* assertore. Potest ergo quis Vesperas (v. gr.) incipere, & interrompere post duas horas, (reus tamen venialis si causa non vrget) complendas. *Less.* *Quid si interrupissem animo, de nouo incipiendi? Poteris recitare, quod superest. Sanchez opusc. tom. 2. lib. 7. cap. 2. dub. 19. n. 5.* Sanch.

132. Recitat quis cum socio, tenetur ne cum illo Antiphonas, & lectiones? Sufficit dicentem socium audire iuniore velocius se legentè. Scio *Azor.* huiusmodi recitatione non approbare. *§. 9. De attentione.*

133. Requiritur ne attentio actualis aut virtualis, ad Horarum recitationem? Scio, actualem attentionem esse cum mens actu occupatur circa obiectum: virtuales autè, cum incipit occupari actionis inchoatione, sed postea inuoluntariè distrahitur. Actualis itaque attentio necessaria nõ est. Virtualè quidem *ferè*

Conin. ferè omnes recentiores requirunt. At *Conineb in 3. p. qu. 3. art. 6. num. 291.* secutus Durandum asserit non requiri virtutalem; quia Ecclesia extra Confessionem non habet iurisdictionem in occulta. *c. dolentes* præcipit actum deuorum æternum, (inquit ille) qui satis sit ad externam Religionem, contra illos, qui inter recitandum confabulantur cum secularibus. Actus autem externus orationis debite factus sine risu, confabulatione, &c. est verus actus orationis externus sicut externa adoratio idoli sine intentione, est verus actus externus idololatria.

134. *Lucrantur ne distributiones Canonici in Choro confabulantes?* Lucrantur ex supradicta ratione, vti asserit Sanchez opusc. tom. 2. lib. 2. cap. 2. dub. 100. n. 2.

Sanch.

135. *Quidnam in sententia virtutalem attentionem requirent, si Canonicus Choro quidem assistat, sed recitet voluntarie distractus?* Non satis faciet præcepto *c. dolentes* de attentione sed satisfaciet præcepto recitandi lato in Bulla, & sic ad restitutionem non tenebitur. Ita Less. lib. 2. c. 37. dub. 11. n. 68.

Less.

Suar.

136. *Requiritur ne faciendi intentio?* Negat Suarius in 1. part. tom. 3. d. 88. sect. 3. Ast alij probabiliter iam defendunt intentionem eius necessariam non esse; imo satisfieri etiam ab eo qui cum expressa intentione non satisfaciendi protunc, recitaret.

S. 10.

De cau-

sis excu-

santi-

bus.

Suar.

Torr.

137. *Detinetur quis in pulsandis organis, deferendis libris, dando thure, &c. tenetur ne postea priuatim illas officij partes recitare?* Suarius asseruit tom. 2. lib. 4. cap. 14. num. 13. sed Turres 2. 2. tom. 1. d. 7. num. 12. negat; quia Chorus, cui seruit, pro ipso satisfacit. Idem asserendum de Clerico studente lectioni, quam lecturus est, dum alij concinunt.

138. *Dubito egrotans, an teneat recitare: quonammodo ab scrupulis expediam?* Si Medicus iudicat recitare te posse maiorem partem, id est, Matutinum cum Laudibus sine notamento, teneris. Si iudicat solum recitare posse minorem, non teneris. Palaus tom. 2. part. 6. d. 2. n. 9.

Pal.

Valent.

139. *Tenetur ne infirmus socium adhibere?* Asserit Valentini si commodè possit, tom. 3. d. 6. quest. 2. part. 10. §. 7. Adde

Pal.

Palaus n. 14. si opus sit; quia vnusquisque tenetur adhibere medium simpliciter necessarium ad præceptum implendum.

Suar.

Less.

Quod limitat Suarius n. 12. ad beneficiarios tantum. At Less. lib. 2. c. 37. dub. 9. n. 54. docet non teneri adhibere socium in ægitudine, qui in sanitate non assolet cum socio recitare. Existimo nullum teneri conducere socium pro officio recitando, sicut nec tenetur pro Missa audienda Sacerdotè conducere

140. Scio excusare cœcitatē: sed rogo, an si cœcus maiorem partem officij memoria teneat, ad illam teneatur? Afferit Palaus circa n. II.

141. Excusantur ne damnati ad triremos? Ita planè ex Laym. lib. 4. tit. 1. c. 4. n. 6. quia fatis afflictionis; raro laborum intermissionem, rarissimè animi habent promptitudinem.

142. Caret quis Breviario, sed habet diurnum, & officium sit de feria: debet ne recitare Psalmos? Affirmat Sanch. tom. 1. opusc. lib. 1. cap. 19. num. 8. quia lectiones de feria cum responsoriis sunt parua materia. Alter Sanchez d. 15. num. 2. negat; quia tres hæ lectiones licet parua in quantitate, sunt pars essentialis officij, sine qua Canonicum Matutinum non constat.

143. Monachus fugitiuus, aut è Monasterio eiectus, aut Clericus degradatus, tenentur ne Officium recitare? Toletus degradatum teneri docet, ab eoque dimittendas adiicit solemnitates, & Dominus v. bis c. m. Scio aliquem, Monachum fugitiuum, aut eiectum excusare; quia non est in statu, in quo obligetur. Ast ego non inuenio, vnde possim iustè eum liberare.

§. 12.
De Horis
Canonicis,
varia.
Tolet.

144. Recipit quis Beneficium inuàlidè: tenetur ne Horas recitare? Non; quia non habet verum titulum Beneficij, vt Sanchez affirmat. Perit hic Postea Beneficij reuàluationem, & compositionem pro fructibus. Debet, eodem Sanctio auctore, exprimere se non recitasse Officium; vel teneretur ob illam causam iterum de fructibus componere.

145. An, si interruptio inter recitandum, sit notabilis, & sine iusta causa: debeam reiterare ab initio? Non teneris sub mortali, Lessio auctore; quia huiusmodi circumstantiæ ad præcepti substantiam non pertinent.

Less.

146. Recito cum aliquo priuilegium habente aut recitandi in Breviario breui, aut antetempus dicendi Horas: num tunc eodem priuilegio fruor? Frui affirmat Henriquez.

Henriq.

147. An nimia celeritas in canendo, aut dicendo sint peccatum mortale? Non esse cum Fillincio sentio, sed veniale tantum; nisi adsit contemptus, aut scandalum, aut notabilis corruptio verborum. Profectò corruptio verborum obligaret ad officij iterationem, celeritas autem minimè, licet mortalis ob scandalum esset; quia iam absolute præcepto satisfactum.

Fillinc.

148. Qua de causa non teneatur beneficiarius ad restitutionem, si sex primis mensibus non recitarit? Lessius ait iure naturali; quia obligatio recitandi Horas non est ex iustitia commutativa, sed ex Religione.

Lessius.

149. Cecus, vel Breviario carens memoriter noscit Psalmos Matutini,

Filliuc.

Matutini, vel integram Horam, v. gr. Primam aut Completorium tenetur ne recitare? De Psalmis solis Filliucius aliter non teneri; quia soli Psalmi non faciunt Horas. Ego de integra Hora idem affirmo; quia sola hora Officium non facit.

150. *Scit ille memoriter lectiones vel capitula alterius diei debet ne illas Psalmis, quos nouit, copulare, ut integrum faciat Officium? Minimè; quia nemo tenetur aliud Officium dicere, nisi Officium diei currentis.*

Lefl.

Suar.

151. *Scio posse Superiorem ex causa iusta cum suis Religiosis dispensare circa Officij recitationem Lefl. aut hore: rogo posse in dispensata, ut aliud Officium dicatur? Ex Suario respondet, posse pro illo die dispensare, ut aliud Officium dicatur, quia quod in Breuiario habetur. Non tamen posse quidquam in Breuiario immutare absque summi Præsulis licentia.*

Saa.

152. *An Capellania sine Papa, aut Episcopi auctoritate constituta obliget ad Officium? Cum Saa assero non obligare; quia Beneficium non est. An obliget Beneficium datum ad Officium non Ecclesiasticum, ut ad Organa pulsandum, in Theologiam docendum? Non obligat eodem Emanuele Theore; quia sufficit onus pulsandi, aut docendi iniunctum ad Beneficij fructus percipiendos.*

Saa.

153. *In Choro quis suam partem dicit, & alteram etiam attentus, percipere non valet: tenetur ne supplere? Iudico cum Saa non teneri, nisi, ut quidam addunt, surdus esset; quia iam non est accidentale non audiuisse.*

Tolet.

154. *An priuatim quis possit officium qua vellet lineu recitare? Existimo Græca, & Hebræa sancta quidem posse recitari minimè.*

Tolet.

155. *An qui mentaliter dicit Officium obligationi satisfaciatur? Minimè uti Toletus ait; quia Ecclesia præcipit Officij recitationem.*

156. *An teneat sub veniali Quadragesima tempore Vesperas ante prandium dicere? Docet Toletus posse priuatim prandio recitari.*

Azor.

157. *Scio vagari mente ex negligentia in Officio, veniale solum peccatum esse: rogo an si ex proposito id fiat grauius delinquam, & ad repetendum officium teneat? Azor inuenit assero; peccare te ex contemptu mortaliter; satisfacere tamen Ecclesiæ percipienti, & non teneri iterum recitare, ut dixi superius.*